

Aluesuunnittelu/Tanja Lamminmäki

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
UUDELY/4370/2019

Lausunto koskien Louhintahiekka Oy:n Nurmijärvellä sijaitsevan Nukarin kiviainesten ottoaluetta ja pilaantumattomien maa-ainesten loppusijoitusta koskevan hankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostusta

Uudenmaan ELY-keskus on pyytänyt lausuntoa Louhintahiekka Oy:n Nukarin kiviainesten ottoaluetta ja pilaantumattomien maa-ainesten loppusijoittamista koskevan hankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. Hankealue sijaitsee Nurmijärven koillisosassa kantatie 45:n varrella, Raalan kylän alueella. Hankealueen kokonaispinta-ala on noin 60 hehtaaria. Hankealue on tällä hetkellä peltoa ja metsää, eikä alueella ole tehty aikaisemmin kiviaineksen ottoa.

Ympäristövaikutusten arvioinnissa arvioidaan kahta eri vaihtoehtoa (VE1 ja VE2) sekä hankkeen toteuttamatta jättämistä (VE0). Vaihtoehtoista 1 ja 2 on lisäksi alavaihtoehdot. Hankkeen kesto on vaihtoehdosta riippuen noin 20 vuotta (VE1) tai noin 40 vuotta (VE2).

Hankkeen arviointiohjelmasta antamassa lausunnossa Uudenmaan liitto kiinnitti erityistä huomiota hankkeen liikenteellisiin vaikutuksiin, vaikutuksiin Vantaanjoen Natura-alueen perusteena oleviin arvoihin sekä Vantaanjoen merkitykseen vedenhankinnan kannalta arvokkaana pintavetenä. Arviointiselostuksessa esitettyssä vaikutusten arvioinnissa on lähtökohtaisesti tunnistettu hankkeen merkittävimmät ympäristövaikutukset.

Selostuksessa on todettu asianmukaisesti maakuntakaavoituksen nykytilanne. Hankealueella ei ole voimassa olevaa kuntakaavaa, joten voimassa olevat maakuntakaavat ovat ohjeena laadittaessa yleiskaavaa tai asemakaavaa tai ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueen käytön järjestämiseksi.

Hankealue sijaitsee maakuntakaavojen valkoisella alueella. Aluetta koskee Helsingin seudun valkoisten alueiden suunnittelumääräys. Sen mukaan alue, jolle maakuntakaavakartalla ei ole osoitettu erityistä käyttötarkoitusta, on tarkoitettu ensisijaisesti maa- ja metsätalouden ja niitä tukevien sivuelinkeinojen käyttöön. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa voidaan alueelle osoittaa muutakin vaikutuksiltaan paikallisesti merkittävää

maankäyttöä. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on selvitettävä ja otettava huomioon maiseman ja kulttuuriympäristön ominaispiirteet, sekä maa- ja metsätaloudellisesti, ekologisesti tai virkistyskäytön kannalta merkittävät pelto-, metsä ja muut luontoalueet ja vältettävä niiden tarpeetonta pirstomista. Voimassa olevissa maakuntakaavoissa ei alueelle ole osoitettu merkintää kiviainesten ottoa tai ylijäämämaiden loppusijoitusta koskien.

Uudenmaan maakuntavaltuusto on hyväksynyt Helsingin seudun vaihemaakuntakaavan. Kaava ei ole tullut vielä voimaan. Helsingin seudun vaihemaakuntakaava ei tuo muutosta hankealueen maankäyttöön, vaan hankealue osoitetaan voimassa olevien maakuntakaavojen tapaan maakuntakaavamerkintöjen ulkopuolisena alueena, jota koskee yleiset suunnittelumääräykset.

Arviointiselostuksessa todetaan, että kiviaineksen (irtomaa- ja kalliokiviaineksen) ottaminen aloitetaan Linnamäellä kaakosta luoteeseen päin ja samanaikaisesti aloitetaan ottaminen myös Lumikallion länsiosasta itään päin. Kuitenkin vaikutusten arvioinnissa todetaan myös, että toimintaa ei ole molemmilla alueilla samaan aikaan. Vaikutusten arvioinnin näkökulmasta tämä voi aiheuttaa epäselvyyttä ja herättää kysymyksen siitä, mitkä ovat eri vaikutusten ajalliset kohdentumiset. Mikäli molemmat alueet ovat samaan aikaan toiminnassa, on arviointia täydennettävä yhteis- /kokonaisvaikutusten osalta.

Hankkeen liikenteelliset vaikutukset on selvitetty hyvin. Liikenteen järjestämisen osalta on tarkasteltu kolmea eri vaihtoehtoa. Vaihtoehdossa A voidaan toteuttaa alueen liikenne niin, että siitä on mahdollisimman vähän haittaa paikallisille asukkaille. Jatkosuunnittelun yhteydessä tulee kuitenkin huomioida kantatien 45 sujuvuus ja liittymän turvallisuus. Sujuvuuden ja turvallisuuden varmistaminen pitkällä aikavälillä vaatii liittymän kanavoinnin. Tämä johtaa siihen, että liittymän kohdalla oleva bussipysäkki tulee siirtää. Liittymäratkaisussa ja bussipysäkin siirrossa tulee myös huomioida kävelymatka pysäkille ja kävelijöiden turvallisuus.

Vaihtoehto B turvautuu kantatiellä 45 olemassa olevaan Vanhan Hämeentien liittymään. Simulointien mukaan liittymä välittää aiheutuvan lisäliikenteen pitkälläkin aikavälillä ilman häiriötä sujuvuudelle. Liittymän yhteydessä olevan bussipysäkin sijainti kantatiellä 45 tulee tarkastella tarkemmassa suunnittelussa. Pysäkkiä joudutaan siirtämään, mikäli osoittautuu, että liittymä vaatii tulevaisuudessa kehittämistä ja aiheuttaa tällöin samanlaisia haittavaikutuksia joukkoliikenteen käyttäjille kuin vaihtoehdossa A. Vaihtoehdossa B alueen liikenne tulee kuitenkin aiheuttamaan melu- ja värinähäiriötä paikallisille asukkaille ja muutos nykytilanteeseen arvioidaan olevan merkittävä.

Vaihtoehto C ei aiheuta merkittäviä sujuvuushaittoja, ja liikenne toimii samaan tapaan kuin vaihtoehdossa B. Liikenteen ohjaaminen Hynnänkorventien kautta aiheuttaa kuitenkin liikenneturvallisuuden heikentymistä joukkoliikenteen käyttäjille sekä jalankulkijoille ja pyöräilijöille. Raalantien kautta kulkee myös paljon alakoulun oppilaita ja vaihtoehto C aiheuttaisi tällöin liikenneturvallisuuden alentumista koulumatkoille.

Vaihtoehto A+B olisi liikenteen kannalta sujuvin. Kantatielle 45 Hyvinkään suuntaan kulkevat ajoneuvot menisivät Vanhan Hämeentien kautta. Vaihtoehto aiheuttaa toimenpiteitä joukkoliikenteen käyttäjille samoin kuin vaihtoehdoissa A ja B. Lisäksi pohjoiseen kulkeva liikenne aiheuttaa melu- ja värinähaittoja sekä liikenneturvallisuuden heikentymistä alemmalla tieverkolla.

Hankkeen merkittävimpiä vaikutuksia ovat sen aiheuttamat meluvaikutukset. Meluvaikutuksia on arvioitu sekä molempien toiminta-alueiden, että liikenteen osalta erikseen. Melua koskevia vaikutusten arviointeja olisi voinut tarkentaa ja mallintaa liikenteen ja louninnan yhteisvaikutuksilla.

Arviointiselostuksessa on arvioitu hankkeen vaikutuksia pintavesiin, minkä yhteydessä on arvioitu hankkeen vaikutuksia myös Vantaanjoen Natura-alueen luontoarvoihin. Vaikutuksia on kuvattu varsin pintapuolisesti, ottaen huomioon, että kyseessä on sekä Natura-arvoja sisältävä joki, että vedenhankinnan kannalta arvokas pintavesi. Hankkeen jatkosuunnittelun yhteydessä on kiinnitettävä edelleen erityistä huomioita luonto- ja ympäristöarvojen turvaamiseen, niin suorien kuin epäsuorien vaikutusten osalta.

Ilmastovaikutusten arvioinnin osalta Uudenmaan liitto toteaa, että ilmastopäästöjen laskelmien takana olevat parametrit jäävät selostuksessa epäselviksi. Esimerkiksi liikennettä koskevia tunnuslukuja ei ole esitetty yksiselitteisesti. Liikennemäärien osalta selostuksessa todetaan, että arvion mukaan hankealueella on keskimäärin 60 kuormaa toimintapäivässä. Kuorman voi olettaa sisältävän edestakaiset ajot, jolloin ajoja olisi siten yhteensä 120 toimintapäivän aikana. Selostuksessa ei ole esitetty tarkempia kuljetusmääriä koskevia tietoja, eikä ilmastovaikutusten arvioinnin lähtötietoja. Vaikutuksia on siten selostuksen perusteella vaikeaa todentaa tarkemmin.

Toteutuessaan hanke muuttaisi nykyisen metsäalueen luonteeltaan tuotantoalueeksi, jolloin alueen luonne sekä ympäristöön kohdistuvat vaikutukset nykytilaan verrattuna voivat olla merkittäviä. Arviointiselostuksessa on tunnistettu toimenpiteitä, joilla vaikutuksia on mahdollista lieventää. Jatkosuunnittelussa lieventävät toimenpiteet on syytä ottaa mahdollisimman hyvin huomioon.

Uudenmaan liitolla ei ole muuta lausuttavaa arviointiselostuksesta.

Paula Autionemi
Va. johtaja, aluesuunnittelu

Kaarina Rautio
Suunnittelupäällikkö

Jakelu

Uudenmaan ELY-keskus
Uudenmaan liitto / kirjaamo